

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS LIETUVOS KULTŪROS TARYBOS ĮSTATYMO
NR. XI-2218 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-274(2)**

20 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2025 m. spalio 22 d. sprendimo Nr. SV-S-417 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos Lietuvos kultūros tarybos įstatymo Nr. XI-2218 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-274(2) (toliau – Įstatymo projektas) siekiui aiškiau reglamentuoti Lietuvos kultūros tarybos (toliau – Taryba) pirmininko atrankos procesus, tačiau nepritarti Įstatymo projekte siūlomoms teisinio reguliavimo priemonėms dėl nurodytų priežasčių:

1. Pagal Lietuvos Respublikos Lietuvos kultūros tarybos įstatymo (toliau – Įstatymas) 6 straipsnio 2 dalį, Tarybos pirmininkas yra valstybės pareigūnas. Pagal įstatymus, reglamentuojančius kitų valstybės pareigūnų (valstybės kontrolieriaus, Seimo kontrolierių, Konkurencijos tarybos pirmininko, vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus, Vyriausybės atstovų ir kt.) statusą, valstybės pareigūnai yra į pareigas skiriami Seimo ar Vyriausybės pasitikėjimo pagrindu, todėl siūlomas teisinis reguliavimas, kuriuo Tarybos pirmininkas būtų skiriamas konkurso būdu, būtų nenuoseklus Lietuvos teisinės sistemos vientisumo aspektu. Atkreiptinas dėmesys, kad teisinis reguliavimas, kuomet Tarybos pirmininkas yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės skiriamas valstybės pareigūnas, yra pasirinktas siekiant didesnio Tarybos priimamų sprendimų savarankiškumo.

Be to, siūlomas teisinis reguliavimas, kuomet į Lietuvos kultūros tarybos pirmininko pareigas Vyriausybės nutarimu skiriamas asmuo turi laimėti kito subjekto – kultūros ministro skelbiamą konkursą, yra nederantis su konkurso instituto esme bei Vyriausybės, kaip vykdomosios valdžios institucijos, diskrecijos teise pačiai spręsti dėl asmens tinkamumo užimti Tarybos pirmininko pareigas, kadangi asmuo, laimėjęs konkursą, įgyja teisėtą lūkestį užimti šias pareigas.

2. Įstatymo projekto 1 straipsnyje siūlomas reguliavimas – nustatyti, kad Tarybos pirmininkas gali būti išrinktas tik iš kultūros ir meno organizacijų teiktų kandidatų, yra ydingas ir neatitinka

Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte įtvirtinto teisėkūros aiškumo principo, nes:

2.1. jis suponuoja, kad kandidatas savo iniciatyva neturi teisės apsispręsti dėl dalyvavimo konkurse: pirma, asmuo negali kandidatuoti pats, jeigu jo neteikia kultūros ir meno organizacijos, antra, nėra numatyta kandidato teisė atsisakyti dalyvauti konkurse (ar teikiančių subjektų pareiga gauti asmens sutikimą kandidatuoti) į šias pareigas;

2.2. sąvoka „kultūros ir meno organizacija“ nėra įtvirtinta nei Įstatyme, nei kituose teisės aktuose, todėl nėra aišku, kokiais požymiais apibrėžti juridiniai asmenys būtų priskiriami kultūros ir meno organizacijoms. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos kultūros politikos pagrindų įstatyme, kuris, be kita ko, nustato kultūros politikos principus, valstybės, savivaldybių ir kitų subjektų vaidmenį kultūros politikoje, vartojamos sąvokos „kultūra“, „kultūros dalyvis“ ir „kultūros įstaiga“.

3. Įstatymo projekto 2 straipsnyje siūloma nustatyti, kad reikalavimus kandidatams, pretenduojantiems eiti Tarybos pirmininko pareigas, konkurso nuostatus, konkurso komisijos sudarymo ir konkurso vykdymo tvarkos aprašą tvirtintų kultūros ministras. Atsižvelgiant į tai, kad reikalavimų kandidatams į pareigas įtvirtinimas tiesiogiai susijęs su asmenų teisės užimti pareigas viešajame sektoriuje įgyvendinimu, reikalavimai, kuriuos turi atitikti asmenys, siekiantys dalyvauti konkurse į Tarybos pirmininko pareigas, turi būti nustatyti įstatyme, o ne kultūros ministro tvirtinamame poįstatyminiame teisės akte.

4. Atsižvelgiant į Įstatymo projekte nurodytą įsigaliojimo datą (2026 m. sausio 1 d.) ir įvertinus, kad dabartinė Tarybos pirmininkė į pareigas 4 metų kadencijai buvo skirta Vyriausybės 2025 m. gegužės 7 d. nutarimu Nr. 288 „Dėl Lietuvos kultūros tarybos narių susirinkimo personalinės sudėties“, Įstatymo projekte nėra aptarta jo įsigaliojimo procedūra ir sprendimai dėl šiuo metu Tarybos pirmininko pareigas einančio asmens.

Ministras Pirmininkas

Kultūros ministras